

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalhoz, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők.

Kéziratok, melyek nem adnak vissza, legkésőbb minden kedd (apró hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” szerk. M. Sobota” címre.

Szerkesztő — tulajdonos
KUHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din., egész évre 60 Din. Minden más európai államba csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegközt és nyíltsér 1.25 Din., rendezés 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din. és az illeték; többszörinél engedmény. — Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el.

Csek számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. február 1.

5. Szám.

Népszövetségi tanács új ülészsaka.

Páneurópa konferencia.

A Népszövetségi tanács most folyó ülészeit mondhatni, az egész világ ideges érdeklődéssel kíséri. Jelenleg Genfben összesen huszonnégy európai állam minisztere van jelen, kik közül tizenhat külügyminiszter. Az európai konferencia sikerében bizni azonban mégis alig lehet, mert hiszen eddig Briand francia külügyminiszter tervezetere csak négy európai állam adott válaszemlékiratot.

A nemzetközi politika minden jelentős kérdésében csak aggasztó jelek mutatkoznak s már az előkészítő tanácskozások nagy eseményeket jósolnak a Népszövetségi tanács ülésére. A nyugtalanság általános. Lehet, hogy még az ülés folyamán új hatalmi csoportosulások és szövetségek fognak keletkezni, mert hiszen ilyenek már jó ideje vannak a levegőben.

Annyi bizonyos, hogy a világ politika zsák utcába jutott s Európa igen súlyos helyzetben van, melyből a kibontakozást mindenki feszült figyelemmel várja.

Az első ülést Briand francia külügyminiszter megnyitó beszéde vezette be, ki az európai államok egyesülésének szükségességét fejtegette, különösen kiemelve a gazdasági szempontokat. Utána felszólt Curtius német birodalmi külügyminiszter, aki Orosz és Törökországnak a Népszövetségbe való azonnali meghívását sürgette, mert szerinte az európai népek szövetsége ezen két állam nélkül elképzelhetetlen. Hasonló értelemben szólalt fel Grandi olasz külügyminiszter is, pártolva a német indítványt. Az olasz deputátus megállapítása szerint Szovjetországot és Törökországot feltétlenül meg kell hívni a páneurópai konferenciára, mert ezen államok távollétében nem lehetne európai államszövetségről beszélni, hanem csak néhány állam szövetségéről. Azt pedig nem szabad megengedni, hogy Európa két táborra szakadjon. Az olasz külügyminiszter fejtegetését Henderson angol külügyminiszter helyesnek találta s azonnal javasolta is, hogy alakít-

sanak egy bizottságot, amely ezeket a kérdéseket vitassa meg.

Az angol indítványt viszont Briand francia külügyminiszter nyomában magáévá tette s így az albizottság meg is alakult. Tagjai lettek: Henderson angol, Curtius német, Grandi olasz, Himaus belga, Belaerts van Blockland hollandi, Mihalokopulosz görög és Alba herceg spanyol delegátusok.

A hivatalos tanácskozásokon kívül folynak még Genfben magán megbeszélések is a delegátusok között. Így például az első egyike volt Curtius német külügyminiszter és Schober osztrák kancellár közötti megbeszélés, amelyen elhatározták azt is, hogy a német külügyminiszter

február hóban ellátogat Bécsbe. Ezek a magánmegbeszélések a bizalmas tanácskozások jellegével bírnak.

A Páneurópa konferencia bevezetése tehát körülbelül ily formában alakult. Látnivaló, hogy a világpolitika főtényezői még nincsenek egységes állásponton, ami pedig igen kívánatos volna főképpen most, mikor Európa súlyos politikai és gazdasági krízisben van. Még esetleg megtörténhetik az is, hogy a Népszövetség meg fogja kísérelni azt is, hogy majd felvetvén a nehéz és a legnehezebb kérdéseket, azután a végleges elhatározásokat — mint már máskor is, — elődazzák.

A gazdasági helyzet és a munkanélküliség.

Több mint egy évtizede már, végetért az öldöklés és jöttek a különféle békeszerződések. Az emberiség sokat remélt és bizalommal tekintett a jövő felé. Egy új életet várt, békés munkálkodást, amikor megkezdődik a felszabadult egyoldalú termelés alól és az általános újjáépítés, a gazdasági felvirágzás következik. De mit látunk? A fellendülés helyett az egész világot az általános gazdasági leromlottság súlyos problémái kötik le. Ennek egyik nagyjelentőségű következménye a folyton növekvő munkanélküliség. Gazdasági téren és annak minden ágában visszahatás állott be. A nagy és kis üzemek a termelést csökkentették, mert termelvényeiket a piacok nem tudták felvenni. Termelt áruiknak nagy tömegében a befektetett tőke gyümölcsözetlenül hevert, pedig itt a tőkének állandó körforgást kellene végezni. Így aztán bekövetkezett az üzemek válsága. Sok üzem kénytelen volt teljesen beszüntetni termelését, azok, amelyeket a válság alapjukban nem rendítette meg, még termelnek, de ez csak elenyészően csekély hányada az üzem termelési képességeinek. Így a foglalkoztatott munkaerőket folyton leépítették és szaporodott a munka és kenyér nélküliek tömege. Ezt a gazdasági lezúllást, csak átmeneti jelenségnek tekintették. Azonban a helyzet egyáltalán nem javult és folyton csak rosszabbodott. A munkás elbocsátások pedig növekedtek. A világ legnagyobb iparállamaiban épügy szaporodik a munkanélküliség, mint bármely őstermelő államban. A súlyos gazdasági válság fenyegetően

növekszik és megrendítheti az államgépezetet. Súlyosak a terhek, amelyek az iparra, kereskedelemre és őstermelésre nehezdednek és könnyen össze-roppanhat minden. A fogyasztás pedig minden téren a minimálisra csökkent.

A munkanélküliség okozatai közé tartoznak a koloszális tehnikai alkotások, a gép molohok, amelyek az emberi kézi erőknél százait teszik feleslegessé. Ez olyan momentum, amelyet nem szabad figyelmen kívül hagyni. Egy másik, nem kevésbé jelentékeny jelenség is hozzájárul a mai helyzet stagnálásához. Ugyanis a nagytőke bizalmatlan lett és elzárkozik a páncélok trezorjaiban. Általában az egész gazdasági életben a teljes bizalmatlanság és elzárkózottság lett urrá.

Az őstermelésnél is teljes a pangás. Az őstermelő termelvényeit vagy felhalmozza, vagy pedig potom árért kénytelen értékesíteni. A terhek pedig nem csökkennek, hanem folyton súlyosabbak lesznek. Az őstermelés általában a magas kamatokat nyögi és képtelen ettől megszabadulni. Olcsó tőkéhez nem juthat és így nem képes a szükséges beruházásokra, hogy a termelést fokozza — csak vegetál. De itt sokat jelent az idegen világrészekből beözönlő gabona, amely letöri az európai piaci árakat. Az őstermelő munkásság bére pedig oly csekély, hogy abból megélni nem bír, de többet nem is kaphat, mert ezt sem bírja a föld. A munkásság pedig a nyári keresetéből kénytelen élni egész éven át. Ezért sokan a kis vagyongájukat pénzzé teszik és áthajóznak

az Oceánon. Azt hiszik, hogy ott jobb élet vár rájuk. Néha tényleg sikerül, de nagyon elvétve és a legtöbbször vagy ott pusztulnak el, mert nem bírják az éghajlatot, vagy keresetnélkül ödöngnek és ha lehetséges visszatérnek és megint csak verejtékező páriák lesznek. Ami megvolt, az pedig elveszett.

A mai munkanélküliség oly nagy mértékű, hogy ha belátható időn belül, ezen a téren lényeges változás nem következik be, amely a megélhetési viszonyokat jobbá teszi, úgy ennek az állapotnak következménye igen veszedelmes lehet. Tudvalévő, hogy az elkeseredett, éhező munkanélküliek táborát az emberiség ellenes furiai lázítják alattomban, mint a kuszó kígyó. Hintik gyalázatos eszméket és az anarhiát, a teljes felfordulást akarják előidézni és a zavarost a saját javukra kiaknázni.

Mindent el kell követni az emberiségnek, hogy ezt megakadályozza. Munkalehetőségeket kell teremteni és segíteni a kenyértelen tömegben, kiragadni a vörös rém karmaiból, amely megmetéltézi őket. Még csirájában meggátolni a veszedelmet, mert oda-juthatunk, ahol 1914-ben és 1918-ban voltunk.

Moszkvából pedig gurul a rubel...

Bántornyai Lajos.

Politikai hírek.

Kitüntetés. Őfelsége a király dr. Balla Gyulát, a beográdi magyar követségi titkárát a Szent Száva rend harmadik osztályával tüntette ki.

A királyi pár Zágrebben. Őfelsége Alekszandar király és Mária királynő Őfelsége e hó 25.-én több napi tartózkodásra Zágrebbe érkezett. A királyi pár zágrebi fogadására öt miniszter már előre elutazott a horvát fővárosba. A felséges párt megérkezésére alkalmával Zágreb város hivatalos és nem hivatalos körei a legőszintébb lelkesedéssel fogadták. A királyi pár zágrebi tartózkodása alatt a báni palotában fog lakni, amelyet e célra kellőképpen átalakítottak és berendeztek.

Zsivkovics Petár miniszterelnök cáfolata. A külföldi sajtóban mindenféle álhírek jelentek meg Jugoszláviáról, amelyek a jugoszláv nép elégedetlenségéről, katonai személyek összeesküvéséről és a jelenlegi közigazgatási rendszer megváltoztatásáról szólnak. A miniszterelnök a minap fogadta a Wolf ügynökség munkatársát s kijelentette előtte, hogy ezek a hi-

rek teljesen alaptalanok és valótlanok épen most, mikor Jugoszláviának ugy politikai, gazdasági, valamint pénzügyei teljes rendezés előtt állanak.

Magyarország és Ausztria barátsági döntőbírósi szerződést kötött. A szerződés aláírásáig róf Bethlen magyar miniszterelnök ment Bécsbe, ahol feltűnően szívélyes fogadtatásban részesítették. A világsajtó általános meglepéssel nyilatkozik a kötött szerződésről.

A Páneurópa konferencia. A Páneurópa konferencián nagy többséggel határozták el, hogy a további tanácskozásokra Orosz- és Törökországot is megfognak hívni. Az értekezlet legfontosabb eseménye az európai agrár államok érdekében kiadott kiáltvány, amelyet az angol, francia, német és az olasz külügyminiszterek adtak ki. A kiáltvány gondolata Hendersson angol külügyminisztertől származik, aki angol és külföldön az amerikai pénz emberek tanácsára hallgatott. A kiáltvány szerint a gazdasági újjáépítés legfőbb akadálya a politikai helyzet miatt érzett nyugtalanság. A Népszövetség szerveinek ezután minden erőszakot meg kell akadályozni. Ez a kiáltvány Európában a béke előhírnöke. A konferencia folytatása májusban lesz.

A Népszövetségi Tanács hatvankettedik ülészaka m. hó 20-án nyílt meg. Legfőbb tárgya a leszerelési világkonferencia megszervezése, annak helye és ideje. Nagy és érdekes beszédek mondtak a hatalmak delegátusai, mindnyájan elismerték a leszerelés szükségességét. Elhatározták, hogy a leszerelési konferencia 1932. február 2. körül kezdődik. A német-lengyel kérdést várattalanul levették a napirendről, mivel kilátás van arra, hogy az ügyet békés utón lehet elintézni.

Oroszország. A kommunista ifjusági liga moszkvai konferenciája katonai kérdésekkel foglalkozva, Samo-

mon vörös tábornok az ifjusági alakulatok fontosságát fejtette. Blüher tábornok, a keleti vöröshadsereg volt főparancsnoka pedig kijelentette, hogy a háboru veszedelem a lehető legnagyobb, mert már köszörülök a kést a szovjet ellen. A konferencia elnöke kijelentette, hogy egyedül Moszkva százezer kiképzett katonát állíthat csatasorba.

Kisgazdánk itala.

Hegyvidékünk földje rendkívül alkalmas szőlőtalaj. Öregapánk sok és kitűnő bort termeltek. Honi fajtaik voltak a „Pravi Szloven“ (nemes furtmint), a Belojna (hófehér mézdes fajta), a nemes Muskotály. A kék Izabella lugasszőlőt katonáink később hozták Olaszországból. Borunk oly illatos volt, hogyha egy rocskával behoztak belőle szaglott az egész ház.

Keresett is volt nagyon; messze földre szállították; sőt még Bécsbe a császári pincékbe is szállították évenként a híres tótsági borból.

Azután jött a filloksza, egymásután kipusztította a gyönyörű szőlőültetvényeket.

Hogy szép, erőteljes vend népünk teljesen ital nélkül maradt, elkezdett satnyulni, pusztulni. A gyermekeket pusztította a himlő, a difteria, a vörheny, sőt egyidőben a tifusz és nyakszirtmerekedés is jelentkezett. A fiatal anyákat pedig pusztította a gyermekágyi láz.

Voltak sokan olyanok is, akik nem tudtak, vagy nem akartak a megszokott boritalról lemondani, ezek a korcsmák töltelékai lettek elzülöttek, birtokuk kótyavetyére került, családjuk földönfutó koldussá lett.

A néhai muraszombati gazdakör derék elnöke gróf Battyányi Zsigmond és titkára Takács R. István ugyan sokat fáradtak, hogy vidékünkön a szőlőtermelést újra felvirágoztassák, de az oltványszőlő telepítése és fentartása oly drága, hogy a szegény ember nem bírja a költségeit.

Igy csak egyes nagyobb gazdák birtak oltványszőlőt telepíteni, de ezek is, ha a munkadíjat, az eszközöket a gálic, a rézkénpor árát felszámították, csakhamar meggyőződtek, hogy vidékünkön az oltványszőlő termése nem fedezi a termelési költségeket.

De a lakosság felszaporodása, az osztozkodás is nagy akadálya volt a számbevehető szőlők telepítésének. Ahol annakelőtte egy ház, egy szép gazdaság volt, ott ma egész házsorok vannak; a felszaporott lakosságnak minden talpalattnyi földre szüksége van, hogy megteremjen a kis krumplija, kukoricája. A kenyérnek valót ugyis messze idegen földön kell megkeresnie.

Idegenben járó munkásaink hozták Zalából 1910-11-ben az új szőlőfajt, amelyet sem oltani, sem permetezni nem kell: a Smarnicát. Négy fajta van nálunk belőle elterjedve: a kicsi rózsaszín bogóju és fűrtü Elvira, a sárga Noa, a zöld Smarnica (Direktor) és a fekete Otelló. A vidékünkön rendkívül diszlo, bőtermelő szőlőfaj mesés gyorsan terjedt el nálunk. Minden gazdának akadt valami pusztirtásdarabkája, ahol csakhamar virított a Smarnica. És újra erősek a férfaink; az asszonyok erős gyermekeket szoptatnak, mert megvan a kis ital borocskájuk, amivel pótolhatják elhasznált munkaerejüket. Annyit senki sem termel, hogy részegeskedhetne belőle.

A Murán tul gyakran előforduló verekedéseket, garázdálkodásokat a Smarnica élvezetével hozzák kapcsolatba. Meglehet, hogy nagy mértékben élvezve, mérgezőbb, mint az oltványbor. De menjünk vissza a Smarnica előtti időkre, sokkal több volt akkor a bevert fej, mert több volt a pénz a nép között.

De ha mégis a Smarnica teszi az embert garázdábbá, mint más bor, akkor tiltsák ki a korcsmákból teljesen, ahol az emberek többet isznak belőle a kelleténél; de hagyják meg nekünk szegény kisgazdáknak házi használatra ezen egyedüli italunkat.

Kolosváriné.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. FEBRUÁR hó 28 nap 6 hét

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
1 Vasár.	Sept. Ignác pk.	Brigitta
2 Hétfő	Gyerty. B. A.	Mária Rein.
3 Kedd	Balázs pk.	Biasius
4 Szerda	Veronika	Veronika
5 Csüt.	Ágota vt.	Agatha
6 Péntek	Dorottya vt	Dorothea
7 Szomb.	Romuald ap.	Richard

Vásárok:

3. G Radgona.

Időjárás:

Eleinte szép, enyhe, esti fagyásokkal, később hidegebb napok.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	135-140
"	Rozs	"	120-130
"	Zab	"	175-180
"	Kukorica	"	100-125
"	Köles	"	80-90
"	Hajdina	"	110-
"	Széna	"	50-60
"	Bab cseres.	"	300-
"	Vegyes bab	"	200-
"	Krumpli	"	35-45
"	Lenmag	"	200-220
"	Lóhermag	"	800-1200
Bika	6:50	7.-	7:50 8.-
Üsző	6-	6:50	7.- 7:50
Tehén	2.-	2:50	3.- 4.-
Borju	—	12.-	— 12:50
Sertés	10.-	—	11:50
Zsir I-a	20.-	25.-	—
Vaj	—	—	30-
Szalonna	—	—	18-
Tojás 1 drb.	—	—	1:25

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9:1275 sfrk.

100 Doll. (E. A.)	adnak itt	5530 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	"	4500 "
100 Márkáért	"	1330 "
100 Frankért (Páris)	"	129 "
100 Pengőért	"	990 "
100 Schil. (Bécs)	"	798 "
100 Cseh kor.	"	168 "

A szépítés, divat és vagyonszerzés céljai.

(Irtá: Nemes Miklós állatorvos.)

Most, a multságok és bálók szeszében megvan reá az alkalom, és nem is érdektelen kutatni azt, hogy mi az oka a főképpen nőknél felfedezhető hiúságnak. A nők és a nőies természetű férfiak, kevésbé a férfias nők, (t. i. az emberek nemük szerinti tulajdonságai egyeseknél különböző arányban összefolyó) szépek akarnek lenni és ezért mostanában kevesebb kivétellel puderezik, festik arcukat, testüket, manikürözik magukat, gondozzák, ha kell, pótolják alakjukat. Szép ruhát, illetőleg drága ruhát viselnek, hogy ezzel az ugyanazon nemükkel mintegy versenyezve, szépségben vagy gazdagságban fölényre jussanak az őket bámuló, szemlélő férfiaknál. Ennek részben, nem belőlük nevelt oka abban rejlik, hogy a férfi nemből a bírásí vonzalmat irántuk fokozzák; tehát alapjában a természetadta fajfenntartási ösztönből kiinduló vágy. Az emberiség egy részénél (öregeknél és az ugyanazon nemükénél) a vagyonszerzés előtti tekin-

télyemelés avagy hitelszerzés a nagyozolás oka.

A nagyozolás különösen a keleti és déli népeknél észlelhető. A nagyon művelt embereknel azonban (még a nőknél is) soha a nagyozolást nem láthatjuk, különösen akkor nem, ha azok valóban gazdagok, tudósok, művészek, avagy egyéb oly tulajdonságokkal rendelkeznek, amellyel protekció nélkül az átlagos embernél jóval magasabb polcot nyertek el ismereteikkel, tehetségeikkel, esetleg szépségükkel. Ezek legfőbb jellemvonása a becsületes szerénység.

A nőknél még egy másik vágy is észlelhető, amelyet nem a természet, hanem a társadalom nevelt, helyesebben gerjeszt bennük, s ez a férjhezmenés vágya.

E kettő, azaz a férfi iránti vonzalom és a férjhezmenési vágy, nem egy lapra tartozik.

A nő és a nőieségi természettel is részben rendelkező férfi a férjhezmenési illetőleg rösülési akaratát legtöbbször tudatosan, olyképen akarja elérni, hogy, e fenti két vágyát (a szépítést és nagyozolást egyesíti. Ezek készítetik őket arra, hogy testüket, ruhájukat tárgyakkal ékesítsék, éksze-

rekkel tele aggassák, mert ezzel a vagyonszerzést fitoktatva a könnyebb jövődöbeli megélhetést jelezve csábítsák a férfiakat, illetőleg nőket.

Az ékszerekkel való proccolás, különösen azoknál a népeknél keletkezett, amelyek ruházódásukban egyformák voltak, ahol népviselet divott. A négerek és a többi ruhanélküliek aranygyűrűt huzatnak az orrukba, fülükbe; hófehér v. piros mandzsetát a fekete lábukra, karjukra az arany karikák mellé. Egyik másik albán, román, bolgár lány, ha multságba vagy leányvásárra megy összefűzött, több soros, aranypénzes nyakékkal mutatja vagyonszerzését.

Ámde az a baj, hogy szép is, vagyonos is, sok volt. Rájöttek, hogy e kettő nem elég, sem a szerelem, sem férjhezmenés eléréséhez, mert vannak férfiak (a szerelmesek), akik egy cseppet sem vágyódnak a gazdagságra; viszont vannak, akik nősnül akarnak, azok meg nem keresik feltétlenül a szépet. Sőt olyanok is vannak, akik a féltékenységtől előre irtözva, csakis, otthon tartózkodó, szorgalmas, háziasszonyokat keresnek és a szépségre egyáltalán semmi súlyt sem fektetnek. Ezeket tapasztalva, önkén-

telenül arra a konkluzióra jöttek, hogy a feltűnés az az egyedüli, amely céljaikhoz szükséges.

A feltűnést egyesek viselkedésükkel vélték elérni. Az egyik járaskor tipegve lépked, a másik sajátságos hederő mozgással jár. Van, ki minden utcában közelgő férfiak előtt a harisnyatartót a combja fölött igazgatja és ezért az amugy is rövid ruháját az elképzeltet legmagasabbra emeli. Vannak nők, akik testhez feszülő, minden legkisebb kiemelkedést és bemélyedést hüen követő trikóban fürdenek. Teljesen ruhanélkülieknek látszanak, csak a trikó színe jelzi, hogy van ruha rajtuk. Némelyik, hogy feltűnő legyen szemjétékkel, leszögező tekintésekkel, lopva adott mosollyal kokettál. Némelyik a szokástól eltérő ruházódással, hajviselettel, a négerek tetoválással keltik, terelik magukra a figyelmet.

Nálunk a nők, ha pld. minden nő hosszú szoknyában jár, ők rövid, térdük érőt viselnek. Egyik megkezdi, a második, harmadik utánozza. Eleinte lassabban, később gyorsan terjed a rövid ruha viseletének utánzása a feltűnő vágyók között.

Folyt. köv.

— **Gornji Petrovcin** a krizevci iskolai egyesület keretében Paulik igazgató vezetésével 28 tagból álló Szokol csapat (Sokolska četa) alakult.

— **A Szokol szervezetek** alakulása egész Prekmurjében nagy lendületet vesz. A legutóbbi időben, Marjovcin, Puconcin, Brezovcin stb. helyeken egyesületek és csapatok alakultak.

— **Gyerek a vizgödörben.** Az elült vasárnapon vékony jégréteg botolta az álló vizeket. A puconci tégyárnál is vannak ilyen vizgödörök. A víz vékony jégrétegre, biztosan kiszáradási szándékból, Forstner, a glaglyár gépészének 7 éves gyermeke ráment. A vékony jég a gyermek alatt betört, s a gyerek nyakig vízben lubicskált tehetetlenül, amíg szencsére a templomba menők egyike szerezte őt s kimentette a hideg vizből.

— **Egyházi kinevezés.** Jericsván provizor a dolnja-lendavai plébániára kineveztetett plébánosossá.

— **A turniscei plébánián** a provizorikus állapot még mindig fennáll. Az intézet relytélyes, hogy az a feddhetlen életű pap, akit a kegyuraság prezentált a plébániára s aki ellen az egyházifőhatóságnak sincs a legkisebb kifogása sem, még mindig nem foglalhatja el hivatalát. Ebből a helyzetből kifolyólag a turniscei fára hitéletének mérhetetlen kára van!

— **Hivatalos napok.** A dolnja-lendavai járás főszolgabírája a folyó 1931. évben az alábbi sorrendben tart hivatalos napokat: Turniscsén: febr. 25; april. 22; június 24; aug. 26; október 28; december 23-án a községi irodában mindig délután félkettőkor kezdve. Dobrovnikon: jan. 28; márc. 26; május 27; július 21; szeptember 1; november 25; a községi irodában, délután félkettőtől. Beltincén: febr. 4; márc. 4; ápril 1; május 5; június 3; szept. 2; okt. 7; novemb. 4; dec. 2. a Korona szállóban délelőtt 9 órakor.

— **Autó baleset.** Csekélyhijja, hogy Gál soffört halálos szerencsétlenség nem érte; valószínűleg a sikos felengedett út miatt. Január 26.-án reggel 5 óra tájban hazafelé jöttében (Rakicsán felől) szemben a rakicsáni temetővel, neki futott Trautman autójával a tőle balra levő telefonoszlopnak. Az oszlop haránt törött, a bal elülső kerék tengelye hátra hajolt. E meggörbült tengely miatt a ferdén álló kerék az autót az árokba huzta. A megsérült autót lovakkal kellett Murszka Szobotára vontatni. A soffört némi apróbb zuzódásokkal megmenekült a nagyobb, esetleg halálos ütődéstől.

— **Elhunyt dr. Fekete Kálmán** m. kir. honvéd törzsállatorvos Lengyeltötiben, 42 éves korában. A cankovai özv. Vogler Györgyné az elhunytban vejét gyászolja. Fogadja a rokonsága részvétünket.

— **Betörést kíséreltek** meg jan. 23.-án reggelre éjjel a murszka szobotai Benkics korcsmárosnál. A tolvajok a kertfelől jöttek a lakóháznak. Maguk között suttogva beszéltek, hogy miképpen tudnak majd bejutni. Benkics felébredt s midőn pisszegésükből és halk beszédükből meggyőződött arról, hogy be akarnak törni, kétszer

kilőtt. Erre a betörő jelöltek komoly veszedelmet látva, elillantak.

— **Szerkesztő üzenete: B. L. Kp.** Igazolványa ügyében irtam néki újból.

Lábtörés. Püvva Ágost bratonci lakost, aki Krain községben Ljubljana mellett kavicsbányában dolgozott, s köfejtés közben egy lehullott nagy kötömb a jobb lábát alul eltörte, a Ljubljana kórházban kezelték. M. hó 23.-án Ljubljana-ból ide szállították a murszka-szobotai kórházba azzal a furcsa indokolással, hogy ide valósi. Hálát adhat az Istennek Püvva, hogy nem Amerikában törött el a lába.

Hová, háová szomszéd ur?

Micsoda kérdés ez?

A Mura sportklub báljára sietek, mert ez a szezon legjobb mulatsága.

És Ön? Dettó!

— **Csempészet.** M. hó 27.-én reggel félhatkor Jarc cukrászhoz ment egy 30-35 év körüli férfi, elég súlyos kofferrel; hogy ne kelljen kint a hidegben várni a D. Lendavára menő autobuszra, amelyről az utas azt hitte, hogy reggel 6 órakor indul. Jarc, aki kéményseprés miatt tiszta véletlenségből korán nyitott üzletet, az utasnak megengedte, hogy ott várja be az 1/8-at, az indulási időt és ezt annyival is szívesebben tette, mert az ismeretlen ember, teát rendelt magának. Jarc egy muukával magának is főzött egy csésze teát és leült az utas mellé az egyik asztalhoz. Miközben a teákat togyasztották, az ismeretlen elmondta s igazolvánnyal is bizonyította, hogy ő a „Dunav biztosító társaság” képviselője; itt aludt a bácsijánál Wilt-nél Murszka Szobotán. Azt is megtudta, beszélgetés közben, hogy Medzsimurjéből származik. Amint így javában folyik a beszélgetés, egy csendő benézett az üveges ajtón s a másik pillanatban az ajtót felrántva fegyvert szegezett az illetőre azzal, hogy a kezét tartsa föl. Az utas szó nélkül engedelmeskedett, és ez a helyzet vagy egy negyed óráig tartott, amíg egy másik csendő nem érkezett, aki az embert megkötözte és bekísérte. Jarc azt hitte betörőt fogtak el nála, mert a bőrdő nehéz volt. A betörésekhez szükséges vas eszközöket vélte benne. Későbbben egy urtól hallotta, hogy abban nem feszítő eszközök voltak, hanem 15 kg. szaharin. E szaharin csempészel egy időben másokat is letartóztattak, mert egyesek szerint a Dunav képviselője nem volt csempész, hanem mások csempészték ő részére. A vizsgálat majd kideríti, hogyan jutott ő csekély 15 kiló szaharinhoz.

— **Felső cipőrész készítő tanfolyam Csakovecen.** A napokban egy cipőfelsőrész készítő tanfolyam nyílt meg. A tanfolyamra eddig negyven hallgató

jelentkezett és Kunc Viktor szakférfi vezeti, akit a zágrebi kereskedelmi és iparkamara küldött ki.

— **Felhívataknak az összes Csakoveci kereskedők, iparosok, vendéglősök, pénzintézetek, iparvállalatok, hogy február 5.-ig terjeszték be az adóbejelentést az 1931. évre.**

— **A főszolgabíróóság rendelet adott ki, amelyben szigorúan megtiltja a jégeladást privát házak részére, mert ez a jég különféle ártalmas bacillusokat tartalmaz leginkább tifuszt, dysenteriát, kolerát stb., amelyek ártalmasak az emberi szervezetre. A jégeladás csak a jéggyárosok részére van engedélyezve. Különösen tiltva van használni mocsárjeget a mézsör márc. (gvirc) készítőknél, cukrászoknak, vendéglősöknek, mészárosoknak, szóval mindazoknak, ahol a jég érintkezésben van az élelmi szerrel. A gvirc készítőknél a mocsárjeget nem szabad az italba tenni. A rendelet kihágóit szigorúan megbüntetik.**

— **Napokban a város központjában** a Bata cipőgyár megnyitott cipőüzlet javító műhellyel kapcsolatosan. A csakoveci cipészek és csizma készítő a helybeli ipartestület útján ez ellen protestáltak, mert a javító műhely megnyitásával a létérdekük van megtámadva.

— **Uj hetilap Muraközben.** A napokban megjelenik Csakovecen a „Rijecs Medzsimurje” nevű hetilap, amely gazdasági tanácsokkal fogja ellátni az olvasókat. A lap horvát nyelvű. Az újságot Grcics Szergije újságíró szerkeszti.

— **A Jadranszka sztrazsa gyűlése.** Mult vasárnap tartotta a Jadranszka Sztrazsa gyűlést, amelyet Dr. Vugrin Szlavko tanítóképzési tanár kezdeményezésére hívtak össze. Nagy számú megjelent vendég Dr. Svoboda Milenko ügyvédet választotta meg elnöknek.

— **A csakoveci tanítóképzőintézet Szent Száva napján** emlékünneppontot rendezett válogatott programmal, melyek közül különösen kitűnt Kátár Zorka negyedéves növendék, aki felolvasta „A tanító és nemzeti kultúra” című kitűntetett dolgozatát. A meghívottak szép számmal jelentek meg. Hangverseny után tánc volt.

— **A csakoveci csendőrségnek** sikerült elfogni három hónappal ezelőtt egy tolvaj bandát, amely Felső Muraközben működött. A napokban megtartott tárgyaláson Cezarec tanácselnök előtt feleltek bűneikért. A vádlottak közül csak kettő ismeri be bűneit míg a többi tagad. A vádlottak munkanélküliséggel és szegénységgel védekeztek. A lopott tárgyak saját élelmezésükre lettek felhasználva. A sok tanun kívül kihallgatták még Polák Julio csendőrmestert, akinek az az érdeke, hogy a bandát elfogták. A

KINO

V M. SOBOTI

V NEDELJO, 1. februara
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

U žutom carstvu.

(WHERE EAST IS EAST)

Drama iz Syamskih džungli.

Režirao: Tod Browning.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor 10 Din. in III. prostor 5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

biróság a vádlottakat bűnösnek találta és elítélte Csncsec Pranjo 2 évi fogházra, Celingar Rokot 6 havi börtönre, Klobucsár Gyurót 10 havi fogházra, és Cvetkovic Mijót 4 havi börtönre, a többi bizonyíték hiányában felmentették.

— **Orvosok előadásai.** Kedden Dr. Ilijanics járási orvos Sv. Juraj na Bregu egészségügyi előadást tartott. Az előadáson a polgárság szép számmal megjelent. Csakovecen Dr. Viola községi orvos tartott előadást a nemi betegségekről.

— **Vasárnap megalakult** az első földmives sport klub „Pusztakovecki seljacski sportski klub” néven. Az első elnöknek Dr. Mežnarics csakoveci ügyvédet, titkárnak pedig Meszarics Mijó bírósági alkalmazottat választották meg. Eddig 60 tagja van.

— **Február 7.-én a csakoveci tűzoltó egyesület** mulatságot rendez, Zrinyi szálló nagytermében.

— **Titokzatos körülmények között eltűnt Zsivko Fritz fogtechnikus,** akinek eltűnésével kapcsolatban különféle hírek keringtek. Szoboton édesanyja bejelentette fia eltűnését a rendőrségnek, aki megindította a nyomozást. Kedden a ptuji rendőrség értesítette özv. Zsivkonét, hogy fia Ptujban öngyilkossági szándékkal megmérgezte magát és állapota súlyos, de nem életveszélyes. Kedden az esti vonattal Zsivkót hazaszállították, ahol házi kezelésben részesítik.

Minden sportbarát részt vesz Mura február elsejei maszkabálján!

Torma.

Aki siet.

— Ezzel a Sanyival igazán nem érdemes sehova sem menni, anynyira siet.

— No, és hol voltatok együtt?

— Tegnap este F... nál s ketten rendeltünk egy liter vöröset; de nekem nem jutott belőle jóformán semmi sem.

Mi az oka?

Marinak felmond a Nagysága.

— (Mari): Kérem Nagysága, miért tetszik nekem felmondani, hiszen én nem csináltam semmit sem!

— Hát látja, Mari, — épen azért mondok fel!

Vendéglőben.

A pincér megszólít egy vendéget, hogy venné le a kalapját. Az illető körül néz s észre vesz egy urat, aki szintén földött fövel van. A tulajdonos volt.

„Hát, annak szabad?”

„Kérem, az ide tartozik!”

„Na, én is ide tartozom!”

Közigazdaság.

A földművelésügyi minisztérium szabályzatot dolgozott ki, amelylyel a szőlőtermelők szövetkezeteinek megalakítására törekszik. A minisztérium fajtókéket fog beszerezni a szőlőtermelők részére. A cél az, hogy az ország területén minél több szőlőtermelő szövetkezet létesüljön. A szabályzat nagy figyelmet szentel arra, hogy a szőlőket okszerűen műveljék meg, a szőlő tőkékre pedig a legnagyobb gondot fordítsák. A minisztérium közegei útján ügyelni fog arra, hogy a szabályzat utasításait minden téren szigorúan betartsák. A szőlőtermelés fejlesztésére a minisztérium maga fog fajtókéket beszerezni s azokat a termelők között oltó anyaggal együtt szétosztani, hogy ily módon is elősegítse a jugoszláv szőlő minőségének emelését.

Munkanélküliség Franciaországban. Mint mindenütt, úgy Franciaországban is nagy a munkanélküliek száma. Azért a francia kormány a külföldi munkásokat haza expedálja rövid úton.

Csehszlovákia és Magyarország között teljesen szünetel az áruforgalom. Mióta a két állam között a vámháború kitört, a vasuti teherforgalom teljesen megszűnt. A pozsonyi vasutigazgatóság területén a legutóbbi két hétben csak három vagon ment át Magyarországra, de ezekben is lengyelországi áru volt.

Tíz tonna arany. Szovjetország újabb tíz tonna aranyat küldött Berlinbe. Így összesen már körülbelül félmilliárd dinár értékű aranyat adott Németországnak, kifizetésének fedezésére.

Dohányszállítás. A Magyar Állam Vasutak megengedték a jugoszláv dohány szállítását minden különösebb engedélykérés nélkül.

Az uszorai cukorgyár, Jugoszlávia legnagyobb cukorgyára, amely ezerkétszáz munkásnak adott kenyeret, a cukorválság miatt megszüntette működését. A munkások Beográdba küldöttséget menesztettek, hogy a kormány valamilyen módon gondoskodjon a munkanélküliekről.

Németausztriába a tenyészsertések kivitele a fennálló sertésvész miatt továbbra is tilos.

Munkanélküliek az Egyesült Államokban. A munkanélküliek összes számát az Egyesült Államokban hat millióra becsülik. Némely államban a szó szoros értelmében betevő falat nélkül vannak a munkanélküliek, gyakran utcai tüntetéseket rendeznek, hogy a figyelmet magukra vonják.

A szovjet gazdaság fejlesztő terve kudarcot mondott. Részletes adatokkal tudják már bizonyítani, hogy a szovjet öt éves gazdaságfejlesztő terve kudarcot mondott. A kollektív färmokon az előírt munkának alig negyed része van elvégezve, tehát a mezőgazdasági terv megbukott. A parasztok ellenállanak, inkább leölik barmaikat, megsemmisítik terményeiket, csak hogy megakadályozzák a kollektív färmokba való erőszakos beolvasztást. Az ipar terén még nagyobb a bukás. A pénz teljesen a leromlás széléen van, vásárló ereje rohamosan esik. Az ország ki van mérülve, szüksége van élelmiszerre és nyersanyagokra. A kommunista párt rettegve gondol arra, hogy olyan katasztrófa következik el, amely eltemeti az országot.

Sertésvásárlás Csehszlovákia részére. A magyar-csehszlovák vámháború következtében csehszlovák sertéskereskedők most a jugoszláv piacokat kezdik felkeresni. Már eddig is több vagon sertést vittek ki Csehszlovákiába.

A jugoszláv-magyar kereskedelmi kamara. Dr. Tomisics Juraj a beográdi export iroda vezetője és dr. Szilágyi Dezső a magyar kormány beográdi képviselője ez új gazdasági szervezetről a következőleg nyilatkoztak: — a jugoszláv-magyar kereskedelmi kamara a két ország gazdasági életére rendkívül előnyös lesz, mert a két ország a földrajzi fekvés folytán együttműködésre van utalva. Kétségtelen az is, hogy az új kereskedelmi alakulatot a két ország kormánykörüi is támogatni fogják, ami mindennél jobban garantálja a jugoszláv-magyar kereskedelmi kamara működésének sikerét.

Kényszer tojtatás. Németországban kényszer tojtatásnak vetik alá a tyúkokat. Egyik legnagyobb baromfi tenyésztő telepen egy óriási nagy gépszerkezetbe behelyeznek hat ezer tyúkot úgy, hogy azok mozdulni sem tudnak, amíg onnan ki nem veszik őket. A hat ezer tyúk alatt egy állandóan futó szalag van s a tyúkok erre a szalagra rakják tojásaikat. A szalag a sok tojással tovább fut egy

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tartok mindenféle fényképeseti cikkeket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!

raktár helyiségbe, ahol egy gyűjtő készülék a tojásokat ládába rakja.

Szovjetország vásárlásai Németországban. Szovjetország a közeljövőben Németországban nagyarányú vásárlásokat fog eszközölni. Ezeknek az áruvásárlásoknak biztosítására az orosz kormány egy vagon — nyolc tonna sulyu (négy száz millió dinár értékű) aranyat küldött Berlinbe a Német Birodalmi bank címére. Az aranyat tartalmazó vagon a rendes gyorsvonathoz volt csatolva s szovjet bank nyolc hivatalnok kíséretében, Berlinben pedig a Német Birodalmi Bank hivatalnokai várták a kincset, amely arany rudak alakjában volt a vasuti kocsiban elhelyezve. Az aranyat nem Lengyelországon, hanem Lettországon és Litvánian keresztül szállították Németországba. Az arany szállítmány az orosz biztosító társaságoknál volt biztosítva.

Franciaországi munkások sorsa. Franciaországban megvonták a külföldi munkásoktól a tartózkodási engedélyt s már eddig is egy transzporttal kétezernegyszáz munkást küldtek haza a Duna-bánságba. Csak hat száz munkás kapott továbbra is tartózkodási engedélyt ideiglenesen.

Dober Pajdás

kalendarium
még kapható
HAHN IZIDOR
papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok
legjobb **Kerékpárok**
világhírű **Varrógépek**
jutányosan kaphatók

Nemecz János
vas- és géphereskedésében
Murska Sobota.

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasság szándékozik kötni, u. m.:

Ritlop József, nőtlen asztalossegéd, római kath., 22 éves, születési és lakhelye Mustje, szüleinek családja és utóneve Ritlop József néhai Fehér Rozi;

Varga Mária, hajadon háztartásbeli, római kath., 24 éves, születési és lakhelye Rédics, szüleinek családja és utóneve Varga György, Völgyi Mária

Felhívom mindazokat, akiknek nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi községi eljárósága (illetőleg anyakönyvezetője útján) jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Rédics és Dolnja Lendavaú megjelenő napilapban.

Kelt Rédicsen, 1931. jan. 24.-én

TOPLAK ISTVÁN

anyakönyvezető.

Vajenko

iz bolše rodbine sprejem z
frizersko obrt
URSULESKU PETE
moški in damski frizer
Murska Sobota.

Iskolai könyvek

és iskolai szerek nagy választékban kaphatók
HAHN IZIDOR
papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

NOVA

AUTOTAKSA

Moderni zaprt auto. Vozi vsaki čas in v vsako smer.
SOLIDNE CENE!

Vsem se najtopleje priporoča
KAMÁN LUDVIK
MURSKA SOBOTA.
Postaja hotel KRONA.